

บทที่ ๔

สรุป ภาระน้ำหนักและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ระหว่างปี

พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๖

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. ขั้นรับรองข้อมูล

๑.๑ รวบรวมนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ทั้ง ๗ เรื่อง และรวบรวมประวัตินักประพันธ์จากเอกสารต่าง ๆ และบทสัมภาษณ์นักประพันธ์ด้วย

๑.๒ รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติทั้ง ๗ เรื่อง

๑.๓ รวบรวมหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติจากเอกสารต่าง ๆ

๒. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์นวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ตามลำดับดังต่อไปนี้

๒.๑ วิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ความเชื่อกับพระพุทธศาสนา

๒.๑.๒ ความเชื่อกับเทพเจ้า

๒.๑.๓ ความเชื่อมิติแห่งเวลา

๒.๑.๔ ความเชื่อกับในรากศรี

๒.๑.๕ ความเชื่อเกี่ยวกับไสยาสต์

๒.๑.๖ ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต

ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ความเชื่อ ที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” นั้น ผู้จัดฯจะวิเคราะห์นวนิยายโดยจัดวิเคราะห์เป็นเรื่อง ๆ ไปว่ามีความเชื่อใดปรากฏอยู่บ้าง แม่ค้าศึกษาครบทุกหัวข้อแล้ว จึงจะวิเคราะห์นวนิยายใหม่ต่อไป

๓. ชั้นสรุปผลและอภิปรายผล

๓.๑ สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

๓.๒ อภิปรายผลของการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางการศึกษาค้นคว้า

๔. ขั้นเสนอข้อมูล

ในการเสนอข้อมูลจะเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๖ นั้นสรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติ ของ “แก้วเก้า” ทั้ง ๗ เรื่อง พบว่า มีความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า ความเชื่อเกี่ยวกับไหรасต์ ความเชื่อเกี่ยวกับไสยาสต์และความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต ใน นวนิยายทั้ง ๗ เรื่อง ความเชื่อเกี่ยวกับมิติของเวลา จำนวน ๕ เรื่อง คือ คนเหนือคง จากผืนสุนันดร นาคราชและนิรมิต และความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิตจำนวน ๕ เรื่อง คือ วิมานมะพร้าว คนเหนือคง จากผืนสุนันดร นาคราช และนิรมิต ตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๙ สรุปภาพรวมความเสื่อมที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ "แก้วแก้ว"

ຮະអວັງ ປີ ພ.ສ.ເຂົ້າລາດ - ເຂົ້າລາດ

ตารางที่ ๒ สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในวนิยายเหนือธรรมชาติของ "แก้วเก้า"

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๖

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ	มนุษย์	ความเชื่อเด็ก	เด็กผู้หญิงรักเด็ก	มนุษย์	หน้ากากต้องกลอกหนาดิน	ผู้หญิง	มนุษย์	ความเชื่อในไทยที่มี	ความเชื่อในตะวันออกเฉียงใต้
๑. ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๑.๑ เรื่องคำน้ำจาระพุทธคุณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๑.๒ เรื่องกรรมดี - กรรมชั่ว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๑.๓ เรื่องบุพเพสันนิวาส	-	-	-	-	✓	-	-	-	๑
๑.๔ เรื่องนรก - สวรรค์	✓	✓	✓	✓	-	✓	✓	✓	๕
๑.๕ เรื่องวิญญาณและภูตผีปีศาจ	✓	✓	✓	✓	-	-	-	-	๙
๒. ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๗
๒.๑ เทพเจ้าที่มีลักษณะเป็นมนุษย์	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	๓
๒.๒ เทพเจ้าที่มีลักษณะเป็นอมนุษย์	-	-	-	✓	-	✓	-	-	๒
๒.๓ คำน้ำจาระเหนือธรรมชาติของเทพเจ้า	✓	✓	-	✓	✓	✓	-	-	๕
๒.๓.๑ ทางดี	✓	✓	-	✓	-	-	-	-	๓
๒.๓.๒ ทางร้าย	✓	-	-	✓	-	-	-	-	๒
๓. ความเชื่อเกี่ยวกับมิติแห่งเวลา	✓	✓	-	✓	-	-	✓	-	๙
๓.๑ มิติแห่งเวลาของอดีต	-	-	✓	-	-	-	-	-	๑
๓.๒ มิติแห่งเวลาของอนาคต	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓.๓ มิติเวลาแห่งชาตินี้และชาติน้ำ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓.๔ มิติแห่งจกรวาล	-	-	✓	✓	-	-	-	-	๒
๓.๕ ผลของมิติแห่งเวลา	-	-	✓	✓	-	-	-	-	๒
๔. ความเชื่อเกี่ยวกับโทรทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๗
๔.๑ ความเชื่อเกี่ยวกับโชคชะตาของมนุษย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๗
๔.๒ คำน้ำจาระมิติจิตและดวงดาว	✓	✓	-	-	-	-	-	-	๒
๔.๓ ความฝันและการทำนายฝัน	✓	-	-	✓	-	✓	✓	✓	๙

ตารางที่ ๔ สุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเนื้อเรื่องชาติของ “แก้วเก้า”

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๖ (ต่อ)

ความเชื่อเรื่องเห็นอธรรมชาติ	กิจกรรมทางสังคม	คนหน้าดง	สาวนุ่นรักษา	นางสาว	หน้ากากกระหน่ำต้ม	ผู้ชาย	บุตร	ความคุ้มครองจากภายนอก
๔.๑ ลางสังหรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๔.๑.๑ ลางดี	✓	✓	✓	-	-	-	-	๓
๔.๑.๒ ลางร้าย	-	-	✓	-	-	-	✓	๒
๔.๒ การพยากรณ์	✓	✓	✓	-	-	-	✓	๔
๕. ความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๔
๕.๑ ลักษณ์ไสยศาสตร์	✓	-	-	✓	-	-	-	๒
๕.๑.๑ ฝ่ายดี	✓	-	-	-	-	-	-	๑
๕.๑.๒ ฝ่ายร้าย	✓	-	-	-	-	-	-	๑
๕.๒ เวทมนตร์คาถาอาคม	✓	✓	✓	✓	-	✓	-	๕
๕.๓ เครื่องรางของขลังและของปลูกเสก	✓	✓	✓	✓	✓	-	-	๕
๕.๔ พิธีกรรมทางไสยศาสตร์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๔
๕.๕ อำนาจอิทธิฤทธิ์ป្លាយหน้ารัชทายาทไสยศาสตร์	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	๔
๕.๖ 乩ญญาณและภูตผีศาต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๔
๖. อำนาจจิต	-	✓	✓	✓	✓	-	✓	๕
๖.๑ ประสาทสัมผัสที่ ๖	✓	-	✓	✓	-	-	✓	๔
๖.๒ พลังจิต	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓	๖
๖.๒.๑ การสะกดจิต	-	✓	✓	-	-	-	-	๒
๖.๒.๒ การกำบัง, ลงดา	✓	✓	-	✓	-	-	✓	๔
๖.๒.๓ ให้รัฐ	✓	✓	✓	✓	-	-	-	๔
๖.๒.๔ การเคลื่อนย้ายวัตถุด้วยพลังจิต	-	-	-	✓	-	-	✓	๔
๖.๒.๕ การแปลงชาติวัตถุ	-	-	-	✓	-	-	✓	๔

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ทั้ง ๗ เรื่องซึ่งได้แก่วิมานมะพร้าว, คนเหนือดวง, จากผืนสุนัขันดู, นาคราช, หน้ากากดอกช่อนกลิน, ผ้าทองและนิรภัย พบความเชื่อทั้งหมด ๖ ประการ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา, ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า, ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า, ความเชื่อเกี่ยวกับโทรคาสต์, ความเชื่อเกี่ยวกับไสยาสต์และความเชื่อเกี่ยวกับ darmajit ทั้งหมดนี้ อาจกล่าวได้ว่าความเชื่อส่วนใหญ่ เป็นความเชื่อที่ฝังอยู่กับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยมาข้านาน

๑. ความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา พบว่าตัวลัคครส่วนใหญ่ในนวนิยายแต่ละเรื่อง ความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน คือเชื่อในอำนาจของพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ โดย เชื่อแตกต่างกันเป็นสองนัยคือเชื่ออย่างมงายและเชื่ออย่างมีเหตุมีผล ซึ่งสอดคล้องกับคำพูดของพระยาอนุมานราษฎร (๒๕๓๑ : ๑๗) ที่กล่าวว่า “ความเชื่อนั้นเป็นสองนัย นัยหนึ่งเป็นความเชื่อ ด้วยอารมณ์ ความศรัทธา และอีกนัยหนึ่งเป็นความเชื่อ ด้วยบัญญา ทางเหตุและผล ” และตัวลัคคร ที่ “แก้วเก้า” กำหนดให้มีความเชื่อในเรื่องอำนาจพระพุทธคุณนั้นมีทั้งหญิงและชาย

เรื่องของวัยเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่มีความลับพันธ์กับความเชื่อดังกล่าวในผู้สูงวัยมาก มีความเชื่อที่เป็นเหตุเป็นผลกันแต่ผู้ที่มีอายุน้อยถูกกำหนดให้เชื่อในเรื่องของวัตถุเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีความเชื่อเรื่องกรวดดีและกรวยซื้อย่างหนึ่งแน่น โดยตัวลัคครส่วนใหญ่เชื่อว่า กรรมเปรียบเสมือนเงาติดตามตัวผู้กระทำไปทุกหนทุกแห่ง เนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งสอนให้ประพฤติ ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ คือ ทำดียอมได้รับผลดีตอบแทนและทำชั่ว ยอมได้รับผลชั่วตอบแทน ไม่อาจลบล้างความชั่วได้ด้วยการบริจาคมทรัพย์เพื่อชดเชยความผิดในอดีตได้ การแสดงออกของความเชื่อเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเปลี่ยนไปเล็กน้อยในเรื่องที่เกี่ยวกับ เลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา กล้ายเป็นความเริงรือและความต้องการซื้อเสียงในการ ประพฤติปฏิบัติธรรมหรือแม้แต่การทำบุญ ด้วยความศรัทธาในคำสั่งสอนขององค์พระสัมมา สัมพุทธเจ้ากับเปลี่ยนไปเป็นความมุ่งหวังและเชื่อว่าสามารถชดเชยความผิดบาปของที่เคยก่อไว้ในอดีตได้ ผิดกับสมัยก่อนในนวนิยายเรื่องแรก ๆ ตัวลัคครเชื่อว่าการสร้างบุญกุศลเป็นการทำให้ดี ใจสบายนหรืออีกนัยหนึ่งมุ่งหวังเพื่อทำบุญบำรุงพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง และความเชื่ออีกที่เห็นเด่นชัดที่สุดคือความเชื่อในเรื่องพิธีกรรมทางศาสนา เช่น ประเพณีการทำศพซึ่งผสมผสานระหว่าง พุทธกับพราหมณ์ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เนื่องจากสังคมไทยรับรัฐธรรมนูญ ของศาสนาพุทธเข้ามาพร้อม ๆ กับศาสนาพราหมณ์ ประกอบกับวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยไม่มี

ข้อจำกัดในเรื่องของความแตกต่างระหว่าง ศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นเหตุให้พิธีกรรมต่าง ๆ ที่พบเห็นโดยทั่วไปในสังคมจึงผสมกลมกันกันเป็นอย่างดี

ในเมืองของพระพุทธศาสนา มีความเชื่อเรื่องของวิญญาณลึกลับน้อย โดยเชื่อว่า วิญญาณและร่างกายมีความสัมพันธ์กันไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เมื่อขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็ไม่อาจดำรงความมีชีวิตอยู่ได้สังขารย่อมแตกดับไปตามวาระ

๒. ความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า พบว่ามีความเชื่อเกี่ยวกับเทวดาและนางฟ้าเป็นส่วนใหญ่ โดยเชื่อว่าเป็นเทพเจ้าที่อยู่ใกล้ชิดกับมนุษย์มากที่สุด มักเปรียบเทียบความสุขความทุกข์ ต่าง ๆ ที่ได้รับว่าเป็นการบันดาลจากเทวดาและนางฟ้า นอกจากนี้ยังเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะ บางอย่างของบุคคลรอบข้างด้วยการนึกถึงเทวดาและนางฟ้าอยู่เสมอ นอกจากนี้มีความเชื่อเรื่อง เจ้าพ่อ เจ้าแม่ และภราททัพทรงโดยเชื่อว่าเป็นอำนาจพิเศษที่เทพเจ้าแสดงอิทธิฤทธิ์หรือ ป្លា឴ិវារិយីให้มนุษย์ได้พบเห็นอาจเป็นการบันดาลให้เกิดความโชคดีหรือความโชคดายก็ได้

อีกเรื่องหนึ่งคืออำนาจในการหยั่งรู้ สภาพจิตของมนุษย์หรือเหตุการณ์ล่วงหน้า และ เชื่อว่าเทพเจ้าสามารถปราบภัยให้มนุษย์เห็นในสภาพได้ก็ได้แล้วแต่จะเนรมิตให้เห็นหรือแม้แต่ การกำบังลงตากความสามารถทำได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังพบความเชื่อว่ามีเพียงบางคนเท่านั้นที่ สามารถติดต่อกับเทพเจ้าได้ ด้วยความผูกพันและด้วยจิตใจที่ห่วนใหของตัวละคร

๓. ความเชื่อเกี่ยวกับมิติแห่งเวลา พบว่าในหนนิยายของ “แก้วเก้า” ในยุคหลังนี้ มี ความเชื่อเกี่ยวกับมิติของเวลาในอดีตมาก โดยเชื่อว่ากาลเวลาและพุทธิกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ มี ความเกี่ยวข้องกับ “แก้วเก้า” ได้ริบายไว้ท้ายหนนิยายเรื่อง “จากฝันสูนรันดร” ว่า “การเดินทาง ข้ามเวลาที่ตรยกลับไปได้ทั้งจิต และ กายเนื้อ มีแนวคิดมาจากทฤษฎีของ อัลเบริท ไอนสไตน์ ที่ ว่าสารและพลังงานเป็นสิ่งเดียวกัน” ความเชื่อเรื่องมิติแห่งเวลา มีความผูกพันกับเรื่องของ อำนาจจิตอย่างมาก เพราะเหตุว่า นักเขียนกำหนดให้ค่อนข้างแฟชั่ดว่า ผู้ที่สามารถเดินทางย้อน เวลาได้นั้นต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกฝนพลังจิตมาเป็นอย่างดี จนถึงขั้นการรวมจิต และกายเนื้อให้ เป็นหนึ่งเดียวได้ ความเชื่อเรื่องนี้จึงอิงอยู่บนพื้นฐานการ ปฏิบัติวิปัสนา กรรมฐานของพระพุทธ ศาสนาเป็นสำคัญ

๔. ความเชื่อเกี่ยวกับโทรศาสตร์ พบว่าหนนิยายทั้ง ๗ เรื่อง มีความเชื่อเกี่ยวกับ โทรศาสตร์ตามลำดับดังนี้ ความเชื่อเกี่ยวกับโชคชะตาของมนุษย์ โดยเชื่อว่าชะตาชีวิตถูก กำหนดโดยตัวมาแล้วว่า จะต้องมีวิธีชีวิตอย่างไร และสิ่งที่เป็นเครื่องกำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์ ก็คือกรรมที่บุคคลผู้นั้นเคยกระทำไว้เมื่อกาลก่อนหนี้ได้ แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ด้วยการพยายาม ประพฤติปฏิบัติคุณความดีอย่างสม่ำเสมอและหลีกเลี่ยงให้นำใจจากความชั่วทั้งปวง ความเชื่อ

เรื่องลงสังหารณ์ พบทั้งกลางดีและกลางร้ายปะปนกัน ในรูปของความผันแปรสัมผัสทางกาย ผู้ที่มีกลางสังหารณ์ได้โดยง่ายส่วนใหญ่เป็นตัวละครฝ่ายหงส์มากกว่าตัวละครฝ่ายชัย ส่วนใหญ่เป็นกลางสังหารณ์ในทางร้ายมากกว่าอย่างอื่น ในบางกรณีอาจแสดงออกอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องของพลังจิตบ้างเล็กน้อย

๕. ความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ พบร่วมกับไสยศาสตร์ในการดำเนินเรื่องพอด้วยสมควร ซึ่งสอดคล้องกับสาระสำคัญของเอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ๔ : วรรณคดีไทย ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (๒๕๒๖ : ๒๖๒) ว่า “ นักเรียนทุกชาติทุกภาษา尼ยมที่จะใช้เรื่องเหนือธรรมชาติ หรือเรื่องเว็บลับ ตลอดจนเรื่องราวทางไสยศาสตร์ และเทพมนตร์คากา เช้ามาเกียร์วิช่องกับเนื้อร่องของนานินิยาย เพราะทำให้สามารถสร้างเนื้อเรื่องได้ดีนั่น เร้าใจและชวนติดตามมากยิ่งขึ้น ” เรื่องไสยศาสตร์ที่พบร่วมกับเรื่องของนานินิยายส่วนใหญ่เป็นเรื่องของเทพมนตร์ คากาตาม เครื่องรางของลั่งและของปลูกเสกต่าง ๆ ซึ่งนำมาใช้ในการป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้ายและภัยภานุ萬ตลอดจนภูตผีปีศาจ “ แก้แก้ ” ไม่ได้แสดงความเชื่อในเรื่อง ‘ไสยศาสตร์ลึกซึ้งนัก เพราการดำเนินเรื่องเป็นยุคสมัยปัจจุบันที่เรื่องราวดีๆ เหล่านี้สื่อมถอยไปมากแล้ว โดยเฉพาะสังคมเมืองแบบไม่พบความเชื่อดังกล่าว แต่มีการกล่าวอ้างว่ายังมีอยู่ประปลายในชนบทที่ห่างไกลความเจริญมาก ๆ

นอกจากนั้นยังเชื่อว่าเรื่องราวทางไสยศาสตร์มักถ่ายทอดอยู่ในวงจำกัด ไม่แพร่หลายไปสู่บุคคลอื่นที่ไม่เข้าบุคคลในครอบครัว การเรียนรู้ต่าง ๆ ถูกถ่ายทอดรุ่นต่อรุ่นมาตามลำดับ สอดคล้องกับคำกล่าวว่าไสยศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของวิชีชีวิตรองคนไทยมาแต่โบราณ เพราะคนไทยยึดถือและดำเนินใช้ชีวิตด้วยความเกียร์วิช่องกับเรื่องราวของไสยศาสตร์มาโดยตลอดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย นอกจากนี้จากความสำคัญดังกล่าวแล้วไสยศาสตร์ยังช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี โดยการที่ช่วยตอบข้อสงสัยบางประการซึ่งหากต้องทางวิทยาศาสตร์ไม่ได้ก็ยกให้เป็นเรื่องของไสยศาสตร์ ผู้ถูกและผู้ตอบก็สบายใจว่าได้รับคำตอบ พบร่วมกับการใช้วิธีการดำเนินเรื่องในลักษณะนี้หลายครั้ง

การใช้ไสยศาสตร์ที่พบร่วมกับสุดคือเรื่องนาคราช มีทั้งการใช้อิทธิชี (ไสยศาสตร์ขาว) และดิรัจนาวี (ไสยศาสตร์ดำ) นานินิยายเรื่องหลังจากนั้นไม่พบมากนัก อาจเนื่องมาจากยุคสมัยปัจจุบันไสยศาสตร์เริ่มสื่อมถอยจนแทบไม่ปรากฏให้เห็นก็เป็นได้

๖. ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจจิต พบร่วมกับเพียงไม่กี่เรื่องที่เน้นความเชื่อเรื่อง อำนาจจิต โดยมาเป็นตัวละครเอกฝ่ายชัย ที่สามารถมีพลังจิตได้ เช่น กារสะกดจิต กារกำบัง ลวงตา ให้รัฐกิจการเคลื่อนย้ายวัตถุด้วยพลังจิต มีเพียงเรื่องเดียวที่กำหนดให้ตัวละครเอกฝ่ายหงส์มี

ประสาทสัมผัสที่หากอย่างขัดเจน คือ เรื่องนิรมิต ได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่าเรื่องพลังจิตเกี่ยวข้องโดยตรงกับการฝึกจิตในพระพุทธศาสนา ด้วยความเชื่อว่าผู้มีพลังจิตกล้าแข็งจะสามารถบังคับควบคุม และหยุดเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ แต่ทั้งหมดนี้มีความเชื่อเป็นสองนัยว่าอาจเป็นผู้มีพลังจิตเกิดขึ้นเองที่เรียกว่าเป็นพระสาวกประการหนึ่ง และอีกนัยหนึ่งเกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนอย่างจริงจังและต่อเนื่องกันตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ซึ่งได้แก่ สีล สมารี ปัญญา เป็นเรื่องที่ต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบดังนั้นเรื่องของอำนาจจิต จึงมิใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใด หากแต่เป็นความเชื่อที่สั่งสมมาจากการสอนของพระพุทธของคนนั้นเอง และ “แก้วเก้า” ได้นำมาเรียบร้อยเป็นเรื่องราวได้อย่างลงตัว หมายความกับพุทธกรรมของตัวละคร

ความเชื่อทั้ง ๖ ประการที่พบในนวนิยายทั้ง ๗ เรื่อง นั้น โดยภาพรวมแล้วมีความกลมกลืนและสอดคล้องกับความเชื่อของผู้อ่านอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับนวนิยายของดร.วินิตา ดิถียนต์ (แก้วเก้า) ในช่วงแรกจะเห็นว่ามีความสมจริงในการดำเนินเรื่องและการใช้ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติมากยิ่งขึ้น มีความเป็นไปได้ของเหตุการณ์มากกว่าในนวนิยาย ๗ เรื่อง ที่สะอาด จดดง นำมานำศึกษาพบความประณีตและความพยายามค้นคว้าเรื่องราวของความเชื่อมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะมุ่งถ่ายทอดความเชื่อในเรื่องของกรรดีและกรรชั่นมากเป็นพิเศษในนวนิยายทุกเรื่อง แม้แต่พุทธกรรมของตัวละครก็มีความเด่นชัดในเรื่องผลของกรรที่กระทำให้ทั้งนี้นักเขียนได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเป็นหลักในการอธิบายที่มาที่ไปของพุทธกรรมของตัวละครอยู่เสมอ นับว่านาสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิเคราะห์ความเชื่อที่ปรากฏในนวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๓๖ ทำให้ผู้ศึกษาได้พบบางสิ่งบางอย่างน่าสนใจควรค่าแก่การศึกษา จึงได้ขอเสนอแนะแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป ดังนี้

๑. ศึกษาวิถมนากการในการสร้างตัวละครเอกฝ่ายหญิงและตัวละครเอกฝ่ายชายของ “แก้วเก้า” ว่ามีวิถมนากการสร้างตัวละครอย่างไร
๒. เปรียบเทียบโลกทัศน์ใน นวนิยายของ “แก้วเก้า” ที่ใช้นามปากกาอื่น
๓. ศึกษานวนิยายเหนือธรรมชาติของ “แก้วเก้า” ในแนวอื่น ๆ